

Vrbas ponovo bez grejanja - može im se

■ Drugu godinu za redom JKP "Standard" nije u stanju da otpočne grejnu sezonu u Vrbasu na vreme. Smrzava se preko 1.000 korisnika - porodica, a od nadležnih ni obaveštenja, ni izvinjenja.

BAČKA

REGIONALNI LIST

www.okonas.info

PRESS

• • Četvrtak 23. oktobar 2025. Broj: 0204

CENA 70 DINARA

Medicinska laboratorija

MEDLAB

21460 Vrbas, Save Kovačevića 81,
tel: 021/701-702, www.medlab.rs

20. oktobar u Vrbasu sa policijom

Slavimo grejanje

■ Dan oslobođenja i Dan opštine Vrbas obeležen uz kordone policije, delegaciju opštine, učenike osnovnih škola, ali i građane koji protestuju skoro godinu dana.

Ispovest vrbaskih Golootočana

• • strane 12 i 13

Mesec dana od ograničenih
trgovačkih marži

Smanjena inflacija, poskupelo najvažnije

■ U senci te odluke i dalje se vodi borba između troškova, profita i platežne moći građana.

Ratni vojni invalidi sve manje vidljivi za državu

Jožef Pehan u Beogradu

• • strana 11

■ Izložba će biti održana
u Kući legata 6. novembra.

Redakcijski komentar

Vrbas ponovo bez grejanja - može im se

Onaj ko do sada nije pove- rovao u ovu drskost i bezo- brazluk JKP "Standard", da grejanje neće početi ni ove godine kada mu je vreme, neće shvatiti nikada, a tokom cele godine plaćao je održa- vanje tobož nekog sistema koji eto ne radi. Standardov- ci su bili pedantni u slanju računa tokom leta i šta će građanin koji je navikao da bude uzoran, nego da ispo- štuje svoje obaveze, šta će nego da plati. Tako je plaćao i legalizaciju, pa je za legali- zovanje neke šupe ili garaže negde posle dvehiljaditih platio šesto evra, a danas po najnovijem zakonu u stro- gom centru Beograda plaća legalizaciju 500 evra. Pa ko je tu lud, a ko normalan? Nego nije to tema ove priče. Tema su oni koji su tokom godine primali plate i postoje radi pružanja grejnih usluga, možda su oni registrovani u međuvremenu za pruža- nje nekih drugih usluga, a i da jesu to ne bi znali. Oni se nisu udostojili da saopšte svojim korisnicima da neće biti grejanja, a kamoli da saopšte nešto drugo, ili da upute izvinjenje. Da li je u kancelarijama zaposlenih u ovoj firmi hladno ili se greju na struju, da li je u zgradi op- štine hladno ili se greju?! Pa neće oni platiti. Šta sada još treba stanarima zgrada da se desi, koji po drugi put čekaju Standardovo grejanje, kojima su čak obećane tople probe u minut do 12, to jest do po- četka grejne sezone, a sve vreme nadležni ili kompe- tentni dobro znaju da nema i neće biti gasa i to zato što su u blokadi i zato što su dužni. Kako to da im plate nisu u blokadi njima i ostalima od- govornima i kompetentnima. Tako jer nema ni odgovornih, a ni kompetentnih. Pravnici kažu da stanari mogu da se izjasne kolektivno ili barem većina da više ne žele Stan- dardove usluge i probaju uz dogovor sami da preduzmu adekvatne mere, pa čak i ko- lektivno grejanje na gas koji je prošao svuda u gradu. To je verovatno skupo i izisku- je mnogo novca. Stanari i nemaju novca da se odluče na takav neki poduhvat, a ima i onih koji i dalje veruju da će Standard proraditi i da će neko isprobiti i ove godine da sezona krene. Ima i onih koji stalno gledaju televiziju i veruju, možda im je od toga toplo i vruće, a ima i onih koji i dan danas pričaju da može biti gore. Možda bi takvima najbolje bilo ako baš bude ciča zima da izlome parkete pa da nalože i da se greju jer i od toga može biti gore. Eto može biti da nema više par- keta, može biti da nema više šibica i to uvozimo. Struju da ne pominjemo, rekli su na te- leviziji biće struje i gasa. Biće kako za koga. Šta će biti vide- ćemo, a za "Standard" valjda više nema šta da se vidi. Ali ko zna, možda smo mi ovo sve izmislili, pa grejanja ima ?

Serijal pozorišnih predstava

(Ne)prijateljice - komedija

■ Pozorišna predstava "Neprijateljice" nedavno je imala premijeru u Akademiji 28, i već će biti izvedena na sceni Bioskopa Jugoslavija 31. oktobra u Vrbasu, sa početkom u 20 časova.

I ove godine Maja Maraš inače zaposlena u KC Vrbasa kao realizator kulturnih aktivnosti obezbedila je za Vrbašane - pozorišnu publi- ku, predstavu "Neprijateljice" koja je imala premijeru u Akademiji 28 u Beogra- du 24. oktobra i već će biti u Vrbasu 31. oktobra. Sva- kako reč je o interesantnoj predstavi, reč je o komediji koja svima može dobro doći u ovim vremenima. A da je reč o kvalitetnoj predstavi svakako govore imena vrsnih glumica počevši od Ljubinke Klarić, kao Suzi, koja je igrala kao lik "Moj rođak sa sela", "Crni Gruja"... Milena Pavlo- vić, Marina, iz kulturnog filma "Mi nismo anđeli" i Nada Macanković kao Mia, serija, "Ljubav, panika, dinamika", "Sindelići"... Maja Maraš ovom prilikom je izjavila za "Bačka press" da je prošle godine bilo veliko interesova- nje za pozorišnim predstava- ma koje je uspela da obezbedi i dovede u Vrbas, što znači sasvim sigurno da Vrbas ima

izprofilisanu pozorišnu pu- bliku. Da podsetimo ovde su gostovali vrsni glumci i glumice na zadovoljstvo Vrbašana, tako da su često mnogi ostajali bez ulaznica jer je Bioskop "Jugoslavija", bio prepun publike. Dola- zili su glumci poput Vojina Četkovića, Dejana Lutkića, Tanje Bošković, Olge Oda- nović... I svi oni su ostajali i nakon odigranih predstava i bili veoma zainteresovani za neposrednu komunika- ciju sa publikom. "Nadam se da će biti velikog intere- sovanja i za ovu komediju, jer su sve pozorišne kritike nakon premijere bile veoma dobre. Uvek sam se i trudila da u Vrbas dovedem kvali- tetne pozorišne predstave i vrhunske glumce", kaže Maja Maraš. Dodajući i da sve zavisi od posete i odziva domaće publike kako bi se i u narednom terminu obezbe- dio dolazak izvesne pozoriš- ne grupe, kako su to radilo i prošle godine. "Zavisi sve od posete i od odziva publike

da bismo bili u mogućno- sti i dobro da se organizu- jemo da nastavimo pozo- rišnu sezonu", kaže Maraš. Očigledno je da je uspela u dobrom odabiru predstava tokom prošle sezone, a za ovu predstavu kazala je da je toliko interesantna tema, pa možda pretežno za žensku publiku jedna priča o tome kako bi dobre prijateljice postale i neprijateljice i da je možda u biti to tako, i da bez nekog podcrtavanja i preteri- vanja prijateljice tako i funk- cionišu. Dakle ovom pred- stavom na testu su ženska prijateljstva. "Mada sve je u tome ko kako vidi, čuje i tumači ili pak doživi pred- stavu. Moje je da budem dobar organizator i na kraju da kažem da svi koji su za- interesovani za predstavu mogu pozvati na telefon : 063 766 0411 i kupiti ula- znice", kaže Maraš. Da pod- setimo još jednom predstava će biti održana 31. oktobra u Bioskopu Jugoslavija sa po- četkom u 20 časova.

Foto: kcvrbas.org

Agencija za izdavanje novina i web portala
BAČKA PRESS - OKONAS.INFO VRBAS,
Maršala Tita 92, (Hotel Bačka), Vrbas

Ljubinka Nedović direktor i gl. i odgovorni urednik;
grafička priprema - redakcija. List Bačka Press izlazi dva puta mesečno;
Telefoni: 061/319-33-65, 062/31-74-41; backapress.info@gmail.com,
okonasinfo@gmail.com

Štamparija: "CMYK Printing", Crvenka
Katalogizacija u publikaciji Matice srpske, Novi Sad
Bačka Press ISSN 2466-281X - Cobiss. sr-id 299656455;

Tiraž: 4000 primeraka

Vojvođanska banka / Tekući dinarski račun broj 325950060000204817

Kordon policije na obeležavanju Dana opštine i Dana oslobođenja Vrbasa

Pušteno grejanje na Dan oslobođenja

■ **Predstavnici Zbora građana opštine Vrbas položili su vence na Spomenik palim borcima u parku, neposredno pre dolaska zvaničnih delegacija iz lokalne samouprave, udruženja i političkih stranaka. Okupljeni građani bukom su ometali govor predsednika opštine Vrbas, između ostalog, zbog toga što još uvek niko nije odgovarao za incident od 12. avgusta, kao i zbog toga što peti dan od početka grejne sezone nema centralnog grejanja za preko 1.000 domaćinstava.**

Slika 20. oktobra 2025. godine u centru Vrbasa bila je potpuno drugačija od svakog prethodnog obeležavanja Dana opštine i Dana oslobođenja. Planirano je kao i svake godine, da zvanične delegacije polože vence na spomenik u parku, a da učenici iz osnovne škole izvedu prigodan program. Ovoga puta predstavnici Zbora građana opštine Vrbas stigli su pre 10 časova položili venac na

spomenik i dočekali zvanične delegacije iz opštine. Pre toga dva kordona policije potisnula su građane sa betonske staze kako bi obezbedila prolaz delegacijama. Na Trgu u centru grada okupila su se brojna deca da učestvuju u trci povodom Dana opštine, odmah preko puta u parku hor učenika pevao je partizanske pesme, a kordon policije razdvojio je okupljene građane od zvaničnih dela-

gacija. Sve je bilo bez buke dok je nastupao hor učenika i kada su delegacije polagale vence, onog momenta kada je najavljeno da će se predsednik opštine Vrbas obratiti, počela je buka. Deo okupljenih građana je pravio buku, i time ometao govor. Buka,

zvižduci i uzvici "Hoćemo grejanje" ispratili su predstavnike lokalne samouprave. Nakon toga policija je obezbeđivala ulaz u salu Bioskopa gde je održana svečana sednica na kojoj su dodeljena priznanja i Oktobarska nagrada koja se tradicionalno dode-

ljuje istaknutim pojedincima i organizacijama. Nakon svečane sednice domaćini i gosti otišli su u CFK, a i tamo ispred objekta stajala je policija. Tog dana postepeno po blokovima zgrada počelo je i grejanje.

Dobitnici Oktobarske nagrade

Dobitnici su prof. dr Rajko Jović, redovni profesor Medicinskog fakulteta u Novom Sadu, lekar na Klinici za otorinolaringologiju i hirurgiju glave i vrata, Opštinska organizacija SUBNOR-a Vrbas, i Vatrogasno – spasilačka jedinica Vrbas.

19. oktobar, Dan oslobođenja i Dan opštine Sroboran

Prioritet kapitalni objekti

■ **„Prioritet za naredni period biće završetak započetih kapitalnih projekata, kao i još jača podrška za razvoj privrednih potencijala što je postala nova pozitivna realnost za našu sredinu koja duugo pre toga nije imala značajnije privatne investitore. Veoma brzo očekujemo i početak izgradnje velikog proizvodnog pogona u Srbobranu,“ rekao je Radivoj Debeljački predsednik opštine čestitajući nagrađenima, kao i praznik svojim sugrađanima.**

Svečanoj Sednici prethodilo je potpisivanje Ugovora o bratimljenju između opštine Srbobran i Šekovići, koje su potpisali predsednik Radivoj Debeljački i načelnik Miladin Lazić. Usledila je sednica uz odbornike lokalnog parlamenta, predstavnike preduzeća, ustanova, organizacija, građane Srbobrana. Među njima i Aleksandra Maletić, potpredsednica Skupštine Vojvodine, Goran Nikolić, zamenik pokrajinskog sekretara za regionalni razvoj, Milan Novaković, načelnik JBU okruga, predstavnici Vojske Srbije, MUP-a i SPC, i susednih opština. Goste je pozdravio Radivoj Paroški, predsednik SO Srbobran, koji je podsetio na slavnu prošlost još od daleke 1848/49. kada

je Srbobran dobio rodoljubivo ime. Potom je govorio Radivoj Debeljački, predsednik opštine, podsećajući na značaj datuma koji se obeležava. „Bez obzira što se u prethodnom periodu radilo više i brže nego ikada ranije, veliki posao u narednim godinama čeka nas u jačanju putne i komunalne infrastrukture. Sve to treba da doprinese modernizaciji i umerenoj urbanizaciji našeg mesta kako bi išli u korak sa današnjim vremenom, kao što je primer izgrađenog novog tržnog centra na mestu stare pijace, ali je u isto vreme izuzetno važno i da čuvamo stara istorijska zdanja, poput zgrade opštine, koja je dobila svoj novi sjaj“.

Oktobarske nagrade i zahvalnice

Oktobarske nagrade, su dobili Ljubomir Panjković i Fišteš Ileš. Panjkovića je predložila OO SUBNOR-a, koju je i sam nekada vodio, kao i druge organizacije, iako je njegov život ipak obeležio rad u prosveti dok je Fišteša, takođe za dugogodišnji uspešan rad, predložio Klub za negovanje tradicije i običaja svih naroda i narodnosti Vojvodine. Zahvalnice su uručene Ministarstvu unutrašnjih poslova - Sektoru za vanredne situacije, Upravi za vanredne situacije u Novom Sadu, i Pavlu Papulinu, profesoru u penziji, prosvetnom radniku koji je na put izveo brojne generacije Gimnazije "Svetozar Miletić".

Mesec dana ograničenih trgovačkih marži

Statistika kaže smanjena inflacija, a poskupelo najvažnije

■ Prošlo je mesec dana od kada je vlast ograničila trgovačke marže na 20 odsto, a u senci te odluke i dalje se vodi borba između troškova, profita i platežne moći građana. Međutim, poskupelo je ono najvažnije - krov nad glavom, voda, struja, gas i ostala goriva.

U međuvremenu, povećan je i minimalac, ali i cene hrane i drugih osnovnih namirnica. Uprkos tome, iz Narodne banke poručuju da je inflacija u septembru usporila - upravo kao rezultat primene ograničenih marži, a Republički zavod za statistiku beleži septembarsko povećanje cena od "samo"

2,9 odsto, piše Insajder. Rast cena hrane, energenata, transporta, repromaterijala i troškova proizvodnje neminovno utiču na ukupnu cenu proizvoda, a kada plate ne prate rast cena - pada i standard građana. Tu je i inflacija, koja kao senka prati sve pogodne kategorije: proizvođače, marže i trgovce, ali i potro-

šaće. Iako se čini da pod pritiskom svakodnevnih troškova ne posustaje, iz NBS poručuju da je međugodišnja inflacija u septembru usporila na 2,9 odsto što je, kako tvrde, najniži nivo inflacije od aprila 2021. godine. Dejan Gavrilović iz Udruženja potrošača "Efektiva" kaže da je efekat ograničenih marži bio kratak. "Od početka primene ove uredbe, dakle tih prvih dana, jeste bilo nekog efekta koji je bio primetan. Međutim, kako su prolazili dani, trgovci su lagano vraćali cene i nisu sve cene vraćane na staro, ali otprilike bi moglo da se kaže da taj efekat jeste ovaj koji se spominje u ovom izveštaju Republičkog zavoda za statistiku, da su cene hrane snižene za nekih 4,5 odsto", kaže sagovornik Insajdera.

Završen Regionalni sajam poslova

Više od 700 radnih mesta

■ Infostudov najveći online događaj - Regionalni sajam poslova, namenjen svima koji traže posao ili žele promenu u karijeri počeo je 15.10. i trajao je do 21. oktobra ove godine, saopštio je Infostud.

Sajam je okupio poslodavce iz Srbije, Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Severne Makedonije, koji nude različite prilike za zapošljavanje u brojnim oblastima. Ovogodišnji sajam samo u Srbiji okupio je 38 kompanija koje su pripremile više od 450 otvorenih radnih mesta, dok na nivou celog regiona učestvuje ukupno 100 poslodavaca sa više od 700 ponuđenih pozicija, ističe Infostud. Posetioци su mogli da istraže ponudu, upoznaju se sa uslovima rada i direktno se povežu sa poslodavcima četom u realnom vremenu na

adresi rs.regionalnisajamposlova.com. Osim toga, tokom sajma je održan i webinar pod nazivom „Pripremite se za traženje posla bez straha i stresa“, koji donosi praktične savete o tome kako da se oslobodite treme i samouvereno pristupite razgovoru za posao. Sajam, kao i svake godine, prati popularna igra „Lov na blago“, koja donosi zanimljive nagrade – Gigatron vaučer u vrednosti od 20.000 dinara, pet Vulkan vaučera od 3.000 dinara i deset Infostud poklon paketa, navedeno je u saopštenju.

Profesionalni upravnici

■ U Srbiji je trenutno registrovano 1.442 profesionalna upravnika.

Zakon o stanovanju i održavanju zgrada ne obavezuje stanare da angažuju licenciranog profesionalnog upravnika. Stanari mogu da izaberu upravnika i među članovima stambene zajednice, što znači da to može biti i neko od komšija. Poslednja mogućnost je prinudna uprava, koja se uvodi samo ako stanari ne uspeju da izaberu upravnika ni na jedan od ponuđenih načina. Licenciranog profesionalnog

upravnika biraju stanari na sednici skupštine stambene zajednice. Prinudni upravnik jeste profesionalni, ali njega ne mogu birati stanari nego ga imenuje rešenjem opštinska uprava.

Nadležnosti profesionalnog upravnika precizno su propisane članovima 50. i 53. Zakona o stanovanju i održavanju zgrada. U PKS ističu da se cena za usluge profesionalnog upravnika definiše ugovorom o povera-

vanju poslova profesionalnog upravljanja koji zaključuju organizator profesionalnog upravljanja (firma kod koje je angažovan profesionalni upravnik) i stambena zajednica, tj. stanari su obavezni da izmiruju naknade po osnovu tekućeg održavanja, investicionog održavanja i naknade za upravljanje zgradom. Profesionalni upravnik ima pravo na naknadu definisanu ugovorom. U slučaju prinudne uprave, naknadu

određuje odlukom jedinica lokalne samouprave. Stanari svoje obaveze plaćaju na

tekući račun stambene zajednice najkasnije do poslednjeg dana u mesecu.

Upravnik podnosi izveštaj stanarima dva puta godišnje

Država je propisala minimalne cene samo u slučaju prinudnog upravnika i to je neka cena od oko 336 dinara po stanu, a na to se dodaju i troškovi za tekuće i investiciono održavanje zgrade. Kada je reč o izabranim profesionalnim upravicima, ako je zgrada manja cena je veća i obrnuto, jer veća zgrada ima više stanova. Uglavnom se kreću od 500 do 1.000 dinara i obuhvataju usluge profesionalnog upravnika i održavanje. Profesionalni upravnik raspolaže sredstvima sa računa stambene zajednice u dogovoru sa stanarima. Za planirane radove, stanari biraju izvođača na osnovu tri ponude

Ratari ponovo imaju problem

Ponovo se gleda u nebo

■ **Bez obzira na suhu klimu, pšenice će biti na našim oranicama ne samo zato što je hlebno zрно prvi prihod poljoprivrednicima u ekonomskoj godini već i zato što ozime kulture zbog klimatskih promena bolje uspeavaju u odnosu na druge. Nedostatak kvalitetnog semena.**

Lane je pšenica zauzela 615.000 hektara, prosečan prinos je bio 5,9 tona po hektaru. U ovoj žetvi prinosi pšenice bili su dobri uprkos sušnom i toplom periodu u kojem je hlebno zрно sazrevalo, zato će biti posejano ako ne više onda bar kao prošle setve. Direktorka Žita Srbije Sunčica Savović rekla je za Dnevnik da se očekuje da će pšenice imati posejane najmanje za 15 do 20 odsto više nego u lanjskoj setvi. Svi poljoprivrednici ni ove kao

i ranijih godina neće sejati samo sertifikovano seme već će na njivama biti i jedne i one druge pšenice nastale u sopstvenoj proizvodnji zemljoradnika. Doduše, sertifikovanog semena nema dovoljno na tržištu. Dr Vladimir Aćin sa Instuta za ratarstvo i povrtarstvo Novi Sad kazao je da će ga biti za svega 350.000 hektara pšenice. „Potražnja diktira ponudu pa je to razlog zašto deklarisanog semena nema da pokrije celokupnu setvu pšenice“,

kazao je Aćin. Ratar Mladen Mihajlov iz Kaća u okolini Novog Sada sejaće pšenicu krajem oktobra jer se pokazalo da kasnija setva donosi bolji prinos u odnosu na raniju. Rekao je da ne zna niti ga interesuje koliko će ga koštati setva, jer ukoliko bi troškove za repromaterijal stavio na papir ne bi sejao ni žito ni druge ratarske kulture zbog niskih cena primarnih poljoprivrednih kultura i skupog đubriva.

Poljoprivrednici u protestima

Prete izlaskom na ulice

■ **Poljoprivrednik Goran Filipović, koji je bio na protestu ispred zgrade pravosudnih organa u Novom Sadu, rekao je da će prvo mirno protestovati, a ukoliko ne bude reakcije nadležnih poručuje da će „izaći na ulice, kad poseju žito“.**

Filipović je za medije izneo zahteve poljoprivrednika, navodeći da oni traže da se ukine da tri ili četiri čoveka odlučuju po kojim cenama će se prodavati proizvodi i da se dizel na pumpi kupuje bez akciza. „Mi imamo povratak dela akcize, samo 50 dinara. PIO fond da ne spominjem, sve se gura pod tepih. Imamo i zahtev što RHMZ nije proglasio sušu ovog leta, jer nije bilo ni kapi kiše. Usevi su smanjeni 30 do 70 odsto, a negde i do 100 odsto. Institucije su ostale gluve. Ako ne

bude pozitivnog odgovora, idemo na njive da pozavršavamo šta imamo, a moraćemo na ulice kad posejemo žito. Nema odlaska kući dok

se ne reše naši problemi“, rekao je Filipović. Dvodnevni protest poljoprivrednika u Novom Sadu, bio je bez bloкаде saobraćaja.

Koliko će koštati paore ovogodišnja setva?

Cena 160.000 dinara po hektaru

■ **Poljoprivrednici su sami izračunali da će ih ovogodišnja setva koštati po jutru oko 91.000 dinara odnosno oko 160.000 dinara po hektaru.**

U te troškove, kažu neki poljoprivredni proizvođači uračunat je i izdatak za arendu od 30.000 dinara. Poljoprivredni proizvođači se ograđuju u ovoj računici, procenjujući da ovogodišnja setva može da bude jeftinija za 12.000 do 13.000 dinara po hektaru ukoliko ratari budu dobili podsticaj od države za deklarisanu seme. Najviše para zemljoradnicima će trebati za veštačko

đubrivo, čija je cena trenutno otišla nagore za oko 15 odsto. Kako stoje stvari, trenutno su poljoprivrednici u protestu i traže subvencije i pomoć od države, ali to je neizvesno i ostaje da se vidi.

Ovogodišnja setva i ovako neće krenuti na vreme zbog vremenskih prilika, a što se tiče sredstava za to paorima ostaje da se snađu najverovatnije kao toliko puta do sada.

Saveti PSSS Vrbas

Setva pšenice još nije u punom jeku

■ **Optimalni rok za setvu pšenice je od 5. do 20. oktobra, međutim vremenski uslovi diktiraju radove na pripremi zemljišta i setvi ozimih useva.**

Setva pšenice i ozimog ječma, zbog nepovoljnih vremenskih uslova, još uvek nije aktuelna. Neki poljoprivredni proizvođači su se odvažili da krenu sa redukovanom obradom i pripremom zemljišta za setvu. Vremenski uslovi diktiraju radove na pripremi zemljišta i setvi ozimih useva, tako da može da se produži i van roka za oko dvadesetak dana, ali onda se i setvena norma mora povećati za oko 0,5% sa svakim danom zakašnjenja. Ona se izračunava formulom, a ne na osnovu iskustva: $SN = Kz + Am / \text{čistoć} \cdot \text{klijavost}$ *100 Kz- klijavost zrna; Am-masa 1000 zrna (g). Pre same obrade zemljišta, preporuka poljoprivrednim proizvođačima je da obavezno urade NPK agrohemijsku analizu zemljišta, koja se može uraditi besplatno u agrohemijskoj laboratoriji PSSS Vrbas, za sve poljoprivredne proizvođače na teritoriji opština Vrbas, Kula, Srbobran i Bečej. Ova agrohemijska analiza važi četiri godine i na osnovu ove analize, dobijaju se preporuke za đubrenje mineral-

nim đubrivima, što je veoma bitno s obzirom da troškovi u biljnoj proizvodnji na đubriva učestvuju i do 30%, ako se uzme u obzir i mala količina padavina u protekloj proizvodnoj godini, bilo bi dobro da se proverii količina hraniva u zemljištu. Poljoprivredni proizvođači uglavnom seju pšenicu na zemljištu redukovane obrade, teškom tanjiračem ili gruberom, koja je opravdana u ovakvim sušnim godinama. Obrada plugom je opravdana ako je povećana vlažnost zemljišta. Bitno je da se za setvu stvori rastresiti površinski sloj da bi se smanjio otpor klici prilikom nicanja i tvrda posteljica, gde se seme polaže, radi boljeg kontakta semena i zemljišta. Poželjno je da se nakon setve površina povalja, Kembridž ili glatkim valjkom radi boljeg i ujednačenijeg nicanja. Setva pšenice još uvek nije u punom jeku, smatra se da će ove godine setva ozimih useva biti pomerena i za početak novembra.

Biljana Dobranić,
savetodavac PSSS Vrbas

Očitavanje vodomera u opštini Vrbas

Apel potrošačima da obezbede prilaz šahtama i brojilima

■ Radnici PJ „Vodovod i kanalizacija“ očitavaju vodomere u Vrbasu i selima opštine koja nisu u sistemu daljinskog očitavanja, kako bi izmerili potrošnju vode za septembar, saopštavaju JKP „Komunalac“. Zaposleni na očitavanju brojila su na terenu uočili i veliki broj urušenih i neurednih šahti, zatrpanih smećem i zemljom.

Potrošači koji prilikom očitavanja stanja na brojilima nisu kod kuće ili iz bilo kog drugog razloga žele sami da očitaju stanje, imaju mogućnost da ostave cedulju na vidnom mestu sa podacima o potrošnji ili da prijave stanje pozivom na brojeve telefona 706 575, lokali 102 i 103 ili 064/847-58-32. Vlasnici kuća u kojima niko ne boravi ili povremeno boravi, treba barem jednom u šest meseci da provere instalacije u domaćinstvu, pogledaju stanje na brojilu i uporede sa podacima, odnosno, procenama potrošnje na računu i o tome obaveste Službu obračuna i naplate potraživanja.

„Mole se potrošači da, radi lakšeg i preciznijeg očitavanja vodomera, omoguće nesmetan prilaz šahtama i brojilima. Ukoliko u šahta-

ma imaju predmete kojima tamo nije mesto – baštenska creva, smeće, džakove i slično, mole se da ih uklone iz svojih šahti i omoguće nesmetano očitavanje potrošnje vode“, kazao je poslovođa Odeljenja čitanja vodomera Mitar Jovović.

Zaposleni na očitavanju brojila su na terenu uočili i veliki broj urušenih i neurednih šahti, zatrpanih smećem i zemljom. Apeluje se i na potrošače koji na svojim šahtovima imaju teške betonske poklopce, da ih u skorije vreme zamene lakšim – metalnim.

U Bloku Vasilj Koprivica

Pukle cevi za grejanje

■ U Bloku Vasilj Koprivica broj 9 u Vrbasu, 11. oktobra pukle su cevi kada su radnici „Standarda“ pokušali neku vrstu proba za grejanje, kojeg nema.

JKP „Standard“ je najavio probe sistema grejanja 11.12.13. u zgradama gde oni treba da pružaju grejne usluge. Usled jedne od proba sistema za grejanje i protoka vode kroz cevi došlo je do pucanja cevi u zgradi broj 9 u Bloku Vasilj Koprivica. Radnici „Standarda“ su to krpili i opravljali i navodno sanirali 14. oktobra. Prema informacijama jednog zaposlenog koji je radio na ovom mestu gde su cevi pukle, navodno su sanirane i zakrpljene, ali svejedno kako je rekao, grejanja neće biti jer „Standard“ je

u dugovima. Šta reći sem toga da je jasno i kakav je njihov odnos prema osnovnom poslu, da su se setili da vrše probe par dana uoči grejne sezone, a račune za održavanje sistema šalju cele godine. Stigli su čak i računi u oktobru da se plati održavanje sistema za daljinsko grejanje nad kojim oni niti znaju, niti mogu da upravljaju. Sistem može da se pokrene samo iz Beograda. Svakako računi su tu iako oni dobro znaju da grejna sezona neće početi 15. oktobra, a kada će ne zna se, kao ni da li će uopšte.

Program energetske sanacije kuća i stanova

Uskoro novi javni poziv

■ Za Program energetske sanacije porodičnih kuća i stanova u mestima opštine Vrbas izdvojeno je ukupno 10 miliona dinara, a za opštinu Srbobran pet miliona dinara.

Državna sekretarka u Ministarstvu rudarstva i energetike Sonja Vlahović uručila je 149 ugovora lokalnim samoupravama koje su dobile sredstva na javnom pozivu za sufinansiranje mera energetske sanacije domaćinstava i najavila novi javni poziv za dodelu subvencija u narednih 60 dana.

Za Program energetske sanacije porodičnih kuća i stanova u mestima opštine Vrbas izdvojeno je ukupno 10 miliona dinara. Ugovor je potpisao Milan Glušac, predsednik opštine Vrbas. Ukupna sredstva podstičaju za realizaciju Programa iznose 10 miliona dinara. Ministarstvo rudarstva i energetike i lokalna samouprava obavljali su se da obezbede po 50 odsto sredstava, odnosno po

5 miliona dinara, navodi se u ugovoru. U okviru projekta „Čista energija i energetska efikasnost za građane“, opština Srbobran sklopila je novi ugovor o sufinansiranju Programa energetske sanacije porodičnih kuća i stanova sredstvima podsticaja, koje obezbeđuje Ministarstvo rudarstva i energetike, u saradnji sa Svetskom bankom.

Prema ugovoru, opština Srbobran izdvaja pet miliona dinara za ulaganja u podizanje energetske efikasnosti kuća i stanova svojih građana, pri čemu su lokalna samouprava i Ministarstvo rudarstva i energetike obezbedili po 2,5 miliona dinara.

„Ovo je četvrti put da uz podršku Republike Srbije obezbeđujemo novac za pomoć građanima koji žele

da unaprede energetske efikasnost svojih domova. Benefit koji se ostvaruje kroz razne vrste adaptacija i opremanja kuća i stanova je stvarno višestruk i odnosi se i na pojedinca i na zajednicu. Kroz najjednostavnija rešenja zamene prozora i vrata, na primer, dobijamo

finansijske uštede, smanjenje potrošnje energije, zatim duži životni vek stambenog objekta, ugodnije i kvalitetnije stanovanje, a kroz neke druge mere, poput izolacije krova uz ugradnju kotla na biomasu ili solarnog panela, povećava se i vrednost nekretnine i unapređuje za-

štita životne sredine. Hvala Ministarstvu rudarstva i energetike za kontinuiranu podršku, građani Srbobrana, Turije i Nadalja već su osetili vrednost ovog projekta“, rekao je Radivoj Debeljački, predsednik opštine Srbobran.

Ratni vojni invalidi Vrbasa zapostavljeni u društvu

Vojni invalidi sve manje vidljivi za državu

■ **“Od 2006. godine sve manje smo vidljivi. Vlasti nas se sete samo pred izbore, nijedna vlast nije imala duše za sve one probleme sa kojima se susrećemo. Država i ne isplaćuje novčane naknade za učesnike ratova”, rekao je Milan Milošević, predsednik Udruženja ratnih vojnih invalida (1990/99).**

Povodom nedavnog obeležavanja Svetskog dana mentalnog zdravlja, koji se odvija pod sloganom „**Pristup uslugama – mentalno zdravlje u katastrofama i krizama**“, posetili smo Udruženje vojnih invalida Vrbasa. Razlog posete je bio da porazgovaramo o posttraumatskom sindromu PTSP koji je gotovo uobičajen za ljude koji su učesnici rata koji su bili u prilici mnogo toga da vide i prežive i prožive strahote ratnih razaranja i učešća u oružanim borbama. Milan Milošević, predsednik udruženja Vrbasa, prvo je bio iznenađen našom posetom, jer kaže da su zaboravljeni od svih i svakoga, ali se za razgovor prvo nametnuo PTSP kao pitanje, na koje je on odgovorio da to jeste problem prisutan u članstvu, da se ide na lekarske pregle-

de i razgovora sa stručnicima kako bi se oslobodili ovog problema, čak je naša advokatica na konto posttraumatskog sindroma uspela da naplati odštetu od države za neke borbe. Danas je sve manje radionica na tu temu, kojih je svojevremeno bilo više, kazao je.

“U početku tokom osnivanja naše organizacije društvo, odnosno država je imala mnogo bolji odnos prema nama borcima invalidima. Bili smo oslobođeni plaćanja izvesnih komunalija, parkinga i slično, a onda se postepeno to interesovanje za nas, pa mogu da kažem izgubilo. I sam sam napisao poslednji projekat za koji sam tražio sredstva od opštine za paketiće za decu i 2013. su me odbili, a prethodno su prestali da snose neke naše male troškove oko

putovanja i slično, i tu smo gde smo”, kaže Milošević. A tu gde su što se tiče prostorija za neki rad i okupljanje malo je reći da je katastrofa, oni su trenutno u fazi sređivanja tog prostora, računajući pri tom na pomoć humanih ljudi, donatora i slično, kako bi opremili taj prostor. Potrebno je to ovom gradu posebno ako se ima u vidu činjenica da je opština Vrbas, tokom proteklih ratova imala najviše poginulih, ranjenih i učesnika u ratovima tih godina i to najviše procentualno u odnosu na broj stanovništva. Ali da se vratimo na to šta danas udruženje ima od države, sem praznog napuštenog i urušenog prostora, kako Milošević kaže poseduje samo legitimacije da su to što jesu, ali od toga nemaju ništa. “Niko nas ne prepoznaje nigde, to je poseban problem kada se ode kod lekara, jer delujemo tako kako delujemo, ne znamo šta bi trebalo da uradimo da barem budemo zaštićeni od čekanja u redovima ne samo kod lekara nego i u bankama, pa svuda. Ipak smo mi ti ljudi koji su bili spremni da daju najsvetije za državu-život - i dali smo sve što je bilo u našoj moći da bi danas imali ovakav tretman. Isto bi i danas uradili jer druge otadžbine nemamo”, priča rezignirano Milošević. Dodajući da treba reći da opština svake godine pomaže porodicama poginulih članova u ratu, da je to pošteno da se kaže da se izdvajaju sredstva za te namene koja su se i povećavala iz godine u godinu, ali borci invalidi

su ostali na marginama neke izdašnije pomoći i zaštite i boljeg tretmana. Zbog toga su se često i sami organizovali pa pomagali i sami decu poginulih drugova ili pružali pomoć i podršku koliko su mogli zaboravljenim borcima kojih danas ima i u Savi-nom Selu, Kucuri i Ravnom Selu, ali su ih svi zaboravili. Sam spomenik palim borcima u ratovima devedesetih, koji se nalazi na kraju ulice Maršala Tita izfinansirali su uz pomoć ktitora, donatora, dobrovoljnih priloga, tu se nalaze imena 64 borca. U međuvremenu popriličan je broj onih koji su preminuli, kaže predsednik. Sam predsednik udruženja bio je u ratu kao redovan vojnik u Kninu gde je ranjen u nogu, da bi se posle toga ponovo našao na ratištu kao dobrovoljac u blizini Tuzle i u Pri-

boju. Priča da se danas i ne sastaje sa svojim članstvom kojih je blizu dve stotine, jer su usled nedostatka sredstava konstatovali da je bolje da se oko raznih svojih aktivnosti dogovaraju telefonom, kako bi izbegli sve nepotrebne troškove. U drugim sredinama baš i nije tako, kažu da znaju za to i kao svetao primer odnosa prema ratnicima iz devedesetih godina posebno se izdvaja opština Srbobran, koja pokušava i obezbeđuje razne pogodnosti koje bi olakšale život njihovim sugrađanima invalidima učesnicima ratnih sukoba devedesetih godina. A njima bi mnogo značilo da ih društvo i šira lokalna zajednica i ovde više uvažava i pomaže barem u simboličnim stvarima ili nekim sitnicama koje njima život znače ili čine lakšim, boljim i kvlitetnijim.

Šta je PTSP?

PTSP (posttraumatski stresni poremećaj) je anksiozni poremećaj koji se javlja kao posledica doživljavanja ili svedočenja zastrašujućem, opasnom ili traumatičnom događaju, poput rata, teške nesreće, napada ili prirodne katastrofe. Osobe koje ga imaju proživljavaju nametljiva sećanja, izbegavaju podražaje koji ih podsećaju na traumu, doživljavaju noćne more i osećaju stalnu napetost i strah, čak i kada više nisu u opasnosti.

Udruženje ratnih vojnih invalida

Formirano 2002. godine, broji oko 200 članova. Dobilo prostorije od opštine u bivšoj zgradi opštine. Trenutno se oprema sa namerom da se dobije adekvatan prostor za okupljanje članstva, za rad kao i da se obezbedi „soba sećanja“ na poginule borbe, ali i na preminule.

Veliki studentsko - građanski skup okupio brojne Vrbasane, ali i goste

Dva meseca kasnije na istom mestu

■ Velikim skupom i koncertom na Trgu "Nikole Pašića" u centru Vrbasa obeleženo je dva meseca od napada na građane. Tog 12. avgusta ispaljivan je vatromet u građane Vrbasa, bacane su na njih kame-nice, zaleđene flašice vode... Niko za to nije odgovarao, a iz lokalne samouprave tim povodom se još uvek niko nije oglašio. Dva meseca kasnije, na istom mestu okupio se veliki broj Vrbasana, ali i gosti-ju iz drugih mesta. Neki su stigli peške, neki biciklom, a bili su tu bajkeri i ratni veterani. Koncert su održali bendovi "Beogradski sindikat" i "Ničim izazvan".

Na skupu u centru Vrbasa održanom 11. oktobra čuo se glas studenta, građanina, vaspitača, doktora, tužioca... Svi okupljeni, kako se čulo na skupu, traže samo jedno. Pravdu.

Studenti su u svojim govorima podsetili na povod protesta proteklih 11 meseci, podsetili i na sve ono što se u tom periodu dešavalo. Po ko zna koji put pozivali su nadležne na odgovornost. O događaju od 12. avgusta u Vrbasu, kada su napadnuti građani od strane još uvek neidentifikovanih lica, govorili su neki od studenata koji su tada povređeni. Od rukovodioca opštine Vrbasa povodom napada na građane niko se još uvek nije javno obratio niti poslao bilo koji vid saopštenja. Ali poruka svih govornika je da se to nikada neće zaboraviti.

"Borba studenata traje nepunih godinu dana, a ovaj protest je jedan od poslednjih pred 1. novembar, koji će biti najveći komemorativni skup poznat našem narodu i koji govori o crnom petku koji se desio prošle godine."

Mi studenti tražimo jedno uređenje društva, vladavinu prava, poštovanje ustava i da pitanja životne sredine ne budu u rukama politike već isključivo struke, a pod poštovanjem Ustava se podrazumeva očuvanje teritorije Kosova i Metohije u sastavu Srbije. Na početku svoga puta studenti nisu bili ni svesni sa kakvom

stoglavom aždajom su se uhvatili u koštac. Prepešačili su i prevezli Srbiju, spavali pod vedrim nebom, voljenu zemlju zalili krvlju i znojem. Tako čineći nešto nezamislivo, probijaju stare obrasce. Zaboravili smo na sve podele, ali i na onu rečenicu: 'To je oduvek tako bilo, tako će u ostati' Mi takvu misao nećemo preneti na sledeću generaciju. Odabrali smo da naše misli govore o slobodi i pravdi i takva će nas budućnost i dočekati", rekao je Jovan Kupusović iz Vrbasa, jedan od studenata koji su govorili na skupu. Poželevši dobrodošlicu svima on je rekao da je Vrbas grad poznat po vrednom radu, različitosti, hrabrosti i slobodi govora, grad čiji građani prepoznaju njegov potencijal i ne dozvoljavaju da on uvene, i grad koji je rekao stop. višedecenijskoj stagnaciji i propadanju.

Jedan od prvih govornika bio je profesor na Medicinskom fakultetu, rođeni Vrbasani, dr Ilija Srdanović. "Vrbas je postao simbol borbe za slobodu. Taj 12. avgust 2025. godine ostaće upamćen u istoriji naše države, da je jedan grad, miran do tog trenutka, dostojanstveno tražio svoja prava, a na njega su nasrnule horde zla. Odgovor Vrbasana bio je više nego jasno vidljiv. Odbranili su čast i dostojanstvo svoga kućnog praga, odbranili su čast i dostojanstvo svojih žena i dece.

Veliki studentsko - građanski skup okupio brojne Vrbašane, ali i goste

Nisu dozvolili da huligani zavladaju ovim gradom. Ne zaboravimo da do svega ovoga ne bi došlo da se nije pojavila snaga u društvu koja je uvek ona iskra koja pali vatru koja ne može da se ugasi. Ovoga puta to je bio jedan deo mladosti – naši studenti koji su pokrenuli promenu koja vodi ka slobodi našeg društva.

Oni su pravcu u kojem se nalazi naše društvo pokazali pravi smer, a taj smer je suprotan od ovoga koji danas vode nepodobnici. Studenti su ukazali na najveće zlo našega društva, a to je korupcija koja je ušla u sve pore našeg društva, i

koja kao što smo videli može i da ubije. Korupciji se mora stati na put!”, poručio je prof. dr Ilija Srdanović.

O stanju u Predškolskoj ustanovi “Boško Buha” u Vrbasu govorila je vaspitačica kojoj posle više od decenije rada na određeno vreme, nije produžen ugovor.

Imenom i prezimenom prozvala je odgovorne iz ove ustanove, direktora i njegove saradnike. Između ostalog, zaposlenima u ovoj predškolskoj ustanovi je nekoliko meseci kasnila plata i to je trajalo godinama u nazad.

Jedan od ratnih veterana prilikom obraćanja istako je da su ratni veteran nevidljivi

za državu, a mnogi od njih koji su stradali nikad i nigde javno nisu spomenuti.

Posebnu nepravdu osetile su na svojoj koži njihove porodice.

Okupljenima se obratila i Bojana Savović, tužiteljka Višeg javnog tužilaštva u Beogradu. “Sigurna sam da su svi već shvatili da su promene neminovne, da ova treća grana vlasti, sudska grana vlasti, koja je zaista bila potpuno izumrla i koja je nestajala, polako počinje da oživljava. I vi građani ste joj dali snagu da oživi. Ja vas molim da to nastavite.

Mi sada vidimo neke zakonite i hrabre odluke sudija

u Srbiji, koje do pre godinu dana nismo mogli ni da zamislimo. Želela bih da se zahvalim studentima što su nam pružili godinu dana ljubavi, nade i sreće. Pokazali su nam koliko je važno biti solidaran. Želim da im se zahvalim za žrtvu koju su podneli. Jedan od razloga zbog kojeg sam ovde jeste da vam kažem da više nikada ne sme da se desi ovo što se na ovom mestu u Vrbasu desilo pre dva meseca.

Oni jesu istrajni, ali mi ćemo biti istrajniji, oni jesu organizovani, ali mi ćemo biti organizovaniji. Sigurna sam da ćemo na kraju pobediti i živeti u normalnoj Srbiji”, rekla je Savović.

Smenjivali su se govornici i bendovi “Beogradski sindikat” i “Ničim izazvan”. Iz Beogradskog sindikata su rekli da im je nastup u Vrbasu 40.

jubilarni koji sviraju bez naknade na ovakvim skupovima. A posebna svirka bila je grupe Ničim izazvan, jer je nekoliko članova iz Vrbasa, a neki od njih su tog 12. avgusta bili u centru grada.

Iako je u Vrbasu po prvi put u organizaciji studenata i građana organizovan ovako veliki skup sve je prošlo dobro, pre svega u miru i redu.

Svim gostima koji su stigli sa strane ukoliko su želeli bilo je obezbeđeno prenoćište kod Vrbašana koji su ponudili smeštaj. Bilo je dovoljno posluženja za sve goste.

Organizovane su medicinske ekipe za pružanje pomoći. Redari u žutim prslucima vodili su računa o redu.

Na samom kraju studenti organizatori i predstavnici Zbora građana opštine Vrba počistili su sve sa Trga.

Svi mi želimo pravdu

Posebno emotivno pred početak svirke Ničim izazvan govorio je član benda Bojan Gluvajić. “Taj 1. novembar promenio je sve nas. Više ništa nije isto posle toga.

Nama je ostala dužnost da se izborimo za pravdu. Mene ne zanima ko je na vlasti. Svi mi želimo samo pravdu. Svi smo mi pod nadstrešnicom. Nikada više...neke majke, neka deca nemaju svoje želje. Mi smo oni srećni koji još uvek imaju šansu da im se želje ispunе. Hajde da želimo za te ljude kojih više nema!”

Saradnja Udruženja „Rod” sa Ruskim domom Nastavak dobre tradicije

■ **Udruženje srpsko-ruskog pijateljstva „Rod” iz Vrbasa, u saradnji sa opštinom Vrbas, Ruskim domom iz Beograda i Ruskom humanitarnom misijom, organizovalo je intenzivni kurs učenja ruskog jezika. Kurs je trajao od 6. do 17. oktobra, a predavač kursa A2 nivoa ruskog jezika bila je Nadežda Kondrat.**

Prvom, pokaznom času prisustvovali su i predstavnici Ruskog centra za nauku i kulturu iz Beograda (Ruski dom). Polaznicima u Vrbasu obratio se zamenik direktora Ruskog doma Aleksandar Balčenko, i tom prilikom izrazio zadovoljstvo što se u Vrbasu neguje tradicija izučavanja ruskoga jezika. „Veliko mi je zadovoljstvo što prisustvujem prvom pokaznom času izučavanja ruskog jezika. Ovo je nastavak dobre tradicije u Vrbasu, što mi je posebno drago. U ime Ruskog doma izražavam veliku zahvalnost našim prijateljima i partnerima iz srpsko-ruskog udruženja „Rod” iz Vrbasa, kao i profesorici ruskog jezika Nadeždi Kondrat”, rekao je Balčenko. O značaju učenja ruskog

jezika govorila je profesorica Milunka Ivković, koja je prethodnih godina u Vrbasu predavala i vodila kurseve ruskog jezika. „Ruski jezik zauzima značajno mesto među svetskim jezicima, i on je važan za nas slovenske narode, posebno zbog velikih pisaca i naučnika koji su među najpriznatijima u svetu. Koliko god da imaju srpski i ruski jezik sličnosti upravo zbog toga može biti i otežavajućih okolnosti prilikom učenja. Međutim, naši polaznici do sada su sve to uspešno savladavali. Svakom polazniku preporučujem da nekoliko puta pređe knjigu iz koje učimo, a oni koji su dve godine išli na kurs, jako lepo mogu da se sporazumeju i uspešno su savladali osnovni nivo”, re-

kla je Ivković. Radoljub Uskoković, predsednik Udruženja „Rod”, kaže da je i ove godine zadovoljan odzivom polaznika. „Drago mi je da već godinama unazad imamo zainteresovane sugrađane za učenje ruskog jezika. Nastavićemo i dalje da pružamo mogućnost svim zainteresovanim građanima da besplatno uče ruski jezik. To pokazuje da su veze naša dva naroda nerskidive. Posebnu zahvalnost dugujem našim prijateljima iz Ruskog doma od kojih uvek imamo podršku”, rekao je Uskoković. Ovoga puta oko 15 polaznika iz Vrbasa imalo je priliku da obnovi i usavrši svoje znanje iz ruskog jezika. Nakon savladanog kursa polaznici su dobili sertifikate savladanog ruskog jezika A2 nivoa.

“Pregaocu Bog daje mahove”

Njegoševi dani u Kuli

■ **U organizaciji KUD “Durmitor” u Kuli će se nizom aktivnosti održati kulturno-umetnički, program “U slavu Njegošu”, posvećen jednom od najvećih pesnika i filozofa Petru Petroviću Njegošu.**

KUD “Durmitor” iz Kule tradicionalno priprema i organizuje program u okviru projekta “Njegoševi dani”. Ove godine ima simboličan naziv “Pregaocu Bog daje mahove”. Prvi u nizu je 13. Festival tradicionalne izvorne pesme, gusala i svirke na arhaičnim instrumentima, koji će biti održan 25. oktobra u sali Kulturnog centra Kula sa početkom u 19 časova. Na Festivalu “Da se ne zaboravi, da ne ostane zapretano u talogu vremena” će učestvovati: KUD “Naš zavičaj” Sevojno, KUD “Mladost” Bač, KUD “Dunav” Apatin, Muška izvorna pevač-

ka grupa “Perućićani” Vojka, Dom kulture Sivic, Dalibor Todorović, solista na svirali i klarinetu – Raška, Vojin Radonjić guslar i solista na dvojenicama i diplama – Novi Sad, Vasilije Golubović, guslar – Novi Sad i KUD “Durmitor” Kula. Sledeći program pod nazivom “Pregaocu Bog daje mahove”, najavljen je za 7. novembar, a održaće se u sali Crnogorskog omladinskog doma u Kuli sa početkom u 19 časova. Učesnici su akademik prof.dr Jovan Delić, KUD guslara “Vojvoda Lazar Sočica” Plužine, narodni guslari: Zdravko i Stanko Knežević i Goran Vuković,

Marina i Ivana Knežević, vokalni etno solisti, KUD “Durmitor” Kula i recitatori. Sledećeg dana, 8. novembra u sali Kulturnog centra u Kuli održaće se večer gusala, poezije duhovne muzike, a program počinje u 18 časova. Pored domaćina KUD “Durmitor”, učesnici programa su pesnici Miloš Perović – Medveda, Boško Marinkov – Kula, uz duhovne pesme predstaviće se vokalni solisti Marina i Ivana Knežević. Nastupaće guslari: Zdravko Knežević, Stanko Knežević, Goran Vuković, Ljubiša Ateljević, Nikola Krivokapić i Vladimir Radojević.

MNRO „Kućica” - smotra recitatora Volja jača od svega

Udruženje za pomoć MNRO “Kućica” organizovalo je VIII Smotru recitatora. Pobjeda volje nad poteškoćama i još jedno uspešno prevazilaženje barijera donelo je na binu bioskopa “Jugoslavija” brojne prepoznatljive stihove, čak i na engleskom jeziku, a

izvodili su ih, uz štice i “Kućice”, i njihovi drugari iz Subotice, iz Udruženja za pomoć MNRO “Dete i škola”. Podršku iz publike nesebično su pružali članovi srbobranskog Udruženja za pomoć MNRO “Biser” i učenici vr-baskih osnovnih škola..

Nakon Budimpešte i Beča

Lenkino sazvežđe u Veneciji

■ **Višegodišnji projekat Doma kulture Srbobran pod nazivom “Lenkino sazvežđe – stazama Dunderskih” nastavlja da osvetljava put bogate kulturne baštine ove male vojvođanske varoši, poznate po znamenitoj porodici Dunderski i po Lenki Dunderski – muzi velikog pesnika Laze Kostića.**

U okviru projekta, koji pre svega promoviše pesničku nagradu “Lenkin prsten”, Srbobran se već predstavio u brojnim gradovima gde su Dunderski ostavili dubok trag, duhovni i materijalni – u Novom Sadu, Beogradu, Zrenjaninu, Somboru, ali i u Budimpešti i Beču. Naredna destinacija bila je Venecija – grad koji je zauvek povezan sa stihovima Laze Kostića i njegovom pesmom “Santa Maria della Salute”. Upravo zato, Venecija se prirodno nametnula kao simbolični vrhunac ovog kulturnog putovanja koje traje već dve godine. Zahvaljujući saradnji sa Departmanom za lingvistiku i uporedne studije kulture Univerziteta Ca’ Foscari i Centrom za afirmaciju kulturne baštine

Dunderskih, program je bio održan u jednoj od najlepših dvorana čuvenog venecijanskog univerziteta. Publika u Veneciji, kao i u obližnjim gradovima – Padovi, Vičenci i Trstu – imala je poseban doživljaj: predstava “Od raja do beznjenice”, drama o tragičnoj ljubavi Laze Kostića i Lenke Dunderski. Ova poetska predstava izvodi se isključivo u dvorcima i palatama, u ambijentima dostojnim priče o ljubavi, umetnosti i plemenitosti duha porodice Dunderski. Projekat “Lenkino sazvežđe – stazama Dunderskih” realizuje se uz podršku opštine Srbobran i Pokrajinske vlade, kao dokaz da kultura i umetnost, ukorenjene u vojvođanskoj tradiciji, mogu da spoje prošlost, sadašnjost i svet.

Izložba slika poznatog slikara iz Vrbasa -150 godina od rođenja

Jožef Pehan u Beogradu

■ **Izložba slika i crteža Jožef Pehan - 150**, biće otvorena u Kući legata u Beogradu u periodu od 6. do 20. novembra. Biće predstavljena dela ovog umetnika iz Zbirke likovne umetnosti Gradskog muzeja Kulturnog centra Vrbasa.

Likovna publika biće u prilici da vidi dela različitih tema, stilova ali i slikarskog izraza, budući da je Pehan istražio više načina umetničkog izražavanja od baroka, preko realizma, imresionizma, simbolizma do secesije. Slikao je i pejzaže, mrtvu prirodu, aktove, portrete, kao i karikaturalne prikaze. Važna su njegova svedočanstva sa studijskih putovanja iz Pešćena i Sarajeva, kao i dela iz Prvog svetskog rata, budući da je Pehan proveo godinu dana na frontu kao ratni fotograf i slikar. Tako da će postavka njegovih umetničkih dela obuhvatiti 4 segmenta: portreti, autoportreti, aktovi i dela iz rata. Ipak, Jožef Pehan

je najpoznatiji po svojim portretima kako članova svoje porodice, drugih naruči-

lja tako i po autoportretima koji predstavljaju izuzetne primere umetnosti secesije.

O slikaru

Jožef Pehan (1875-1922) je izuzetan umetnik, širokog interesovanja, rođen u današnjem Čelarevu, dok je najveći deo svog stvaralačkog života proveo u Vrbasu. Već kao dete je pokazao izuzetan talenat. Studirao u Minhenu, radio na relaciji Vrbas – Budimpešta – Nadbanja. Posvećen da nađe svoj umetnički put i likovni izraz, bavio se svim vrstama umetnosti - književnošću, arhitekturom, glumom, plesom, muzikom, fotografijom, karikaturom/stripom (osim filmom čiju ekspanziju nije doživeo). Takođe je istražio sve discipline likovne umetnosti crtež, slikarstvo, grafiku i vajarstvo. Doneo je fotografiju u Vrbas - sa suprugom Terezom (koja je takođe bila fotografkinja) otvaraju Atelje del Monte – jednu od prvih fotografskih radnji na ovim prostorima. Njihov sin Adalbert Bela će takođe postati slikar i profesor likovne kulture u vrbaskoj Gimnaziji.

Na izložbi će moći da se vidi i određeni broj fotografija na kojima je prikazan umetnik,

ili članovi njegove porodice, izrađene u fotografskom studiju Pehanovih.

Dr um. Silvia Jelačić o umetnosti Jožefa Pehana:

Ostavio traga na evropsku kulturu i umetnost

■ „Jožef Pehan je svojim umetničkim delovanjem ostavio trag u evropskoj umetnosti i kulturi. Njegovo celokupno delo predstavlja kamen temeljac za osnivanje kontinuirane likovne scene grada Vrbasa, zbog čega se može reći da je Pehan vrbaski umetnik“, kaže dr Jelačić.

„Njegov umetnički razvoj koji je počeo u Bačkoj Palanci je bio pun zaokreta, novina, zapleta i razočarenja. Bio je svedok krucijalnih promena u likovnom ali idruštvenom životu cele Evrope. Uspeo je da donese duh promena u Vrbas, budući da je radio na relaciji Vrbas – Budimpešta – Nadbanja. Počeo je slikati nadahnut delima flamanskog baroka severne Evrope, kopirajući dela iz Umetničko – istorijskog muzeja u Beču. Nakon susreta sa istomišljenicima okupljenim oko likovne kolonije u Nadbanji, i zahvaljujući putovanju u Pariz, upoznaje nove tendencije zapada i prosvetljuje svoj kolorit. Počinje da slika dekorativnije i postaje nosilac umetnosti secesije u Vojvodini. Pehanovi portreti, a posebno autoportreti, spadaju u red remek dela trajne vrednosti. Upravo na ovim delima se najlepše može ispratiti razvojni put likovnog jezika umetnika. Pored izvanrednog poznavanja

tehnologije slikarstva, da bi dao oblik svom telu, lepršavim potezima i vibrirajućim sjajem, pokazuje da ima i izvrstan talenat za introspekciju. O značaju umetničkog rada Jožefa Pehana pisano je i objavljivano nekoliko decenija unazad. O radu ovog umetnika pisali su: Bela Duranci, Đeže Bordaš, Olga Kovačev Ninkov, Ferenc Nemet,

Ivana Arađan i mnogi drugi stručnjaci... Predstavljanje dela Jožefa Pehana publici u Beogradu, doprinosi afirmaciji ovog značajnog umetnika koji zasigurno zaslužuje da bude iznova i iznova otkrivan i predstavljen široj javnosti.“

dr Silvia Jelačić
kustos Gradskog muzeja
Kulturnog centra

Jožef Pehan-slikar modernizma

Izložba u Subotici

■ **Izložba Pehanovih umetničkih dela u Galeriji u Subotici otvorena je od 5. do 30. oktobra. Izložbu je otvorio Gergelj Barki, istoričar umetnosti, kustos Mađarske nacionalne galerije u Budimpešti.**

Velikom broju likovne publike obratila se dr Olga Ninkov, istoričar umetnosti, direktor Galerije umetnosti u Subotici po ovlašćenju, dr um. Silvia Jelačić, kustos zadužen za zaostavštinu Jožefa Pehana u Gradskom muzeju Vrbasa. Postavka čije su autorke dr Olga Ninkov, i Ljubica Vulo- vić Dulić daju prikaz, slikarskih dela, fotografija i ličnih predmeta iz kolekcije Jožefa Pehana Gradskog muzeja KC Vrbasa, Muzeja “Ištvan Tir” u Baji, kolekcija Jovana Mandića i Đeže Bordaša, Zavičajne Galerije “Dr Vinko Perčić” i

Gradskog muzeja Subotica. Tokom izložbe u Gradskom muzeju Subotica 20. oktobra se održala naučna konferencija “Modernizam u Bačkoj”, na kojoj su čak tri predavača govorila o aspektima Pehanovog stvaralaštva dr um. Silvia Jelačić, “Aktovi Jožefa Pehana iz kolekcije GM Vrbasa, Ivana Arađan, “Jožef Pehan-fotograf umetničkih vizura i svakodnevnice” i Tamara Kucor, “Vatra istine- simbolističkog slikarstva Jožefa Pehana u svetlu bečkog i minhenskog modernizma”).

Milić Arsenijević – Čiča, doktor veterinarskih nauka, tri godine na Golom otoku

Golgota na Golom otoku

■ „Goli otok je plivao u izmetu, i bukvalno i moralno”, rekao je Milić Arsenijević - Čiča, iznoseći svoje stradanje sa Golog otoka.

U Drugom svetskom ratu porodica Arsenijević iz okoline Berana, pripadala je partizanskom pokretu, i posle rata osećala se kao pobednik. Čiča je sa 14 godina 1944. godine primljen u SKOJ, koji pamti kao strogu organizaciju, u kojoj su gotovo svi bili polupismeni, a na sastancima proučavali dela Marksa i Engelsa, Staljinove članke i Lenjinove natpise.

“Mi smo kao neki vernici, kao dogmu, držali Sovjetski Savez kao najbolju, najdemokratskiju, najuređeniju zemlju, gde je život kao u raju. Staljina smo zamišljali kao uzvišeno biće, smatrali ga za Boga na zemlji. Kada je došla 1948. posvađali se Tito i Staljin i trebalo se odmah preorijentisati. U crnogorskom kolu do tada smo pevali ‘Kreni kolo da krenemo da Staljina spomenemo’, a preko noći je trebalo okrenuti se i pevati ‘Oj Stljine, stara bako, ne vara se Tito lako’. Ja to nisam mogao”, priseća se Čiča.

Čiča je davne 1949. godine

bio na gimnazijskoj maturi, i spadao je u đake koji su se pitali zašto se to i kako desilo, što je tada bilo dovoljno da se nađete na drugoj strani. Sa početkom pedesete godine situacija u Jugoslaviji se znatno zaoštrila. Čiča kaže da je UDBA u Bijelom Polju ubila ceo komitetski srez, a u Beranama je ubijen sekretar i dva člana partije. “Mrtva tela su doneli u centar Berana i napravili kolo oko njih i pevali ‘Ubili smo dva tri skota što su protiv KPJ-ota’, naterali su i brata od ubijenog sekretara da bude u tom kolu i peva sa ostalima. Odnosi su se nepovratno zagadili”, priča Čiča.

CELE PORODICE SU BILE HAPŠENE, KAO I GENERACIJE GIMNAZIJALACA

Nakon završene gimnazije Čiča je imao planove da upiše novinarski fakultet, ali se predomislio, jer, kako kaže, nije mogao da prihvati tadašnju politiku. Upisao je Vete-

Foto: the Mirror

rinarski fakultet u Zagrebu misleći da je to zanat u kome će biti van politike. Posle prve godine studija, udbovci su počeli da dolaze na vrata kod snaje u Zagreb, gde je on stanovao za vreme studija. Oba Čičina starija brata su bila uhapšena, tako da je on i po toj liniji, već bio na drugoj strani. Te 1950. godine došli su udbovci sa nalogom za hapšenje i odveli ga, tada nije znao gde ga vode, a mislio je pošto ništa nije skrivio brzo će ga i pustiti. U Zagrebu su, kaže Čiča, uglavnom hapsili sa nalogom, dok su u Crnoj Gori noću upadali i odvodili ljude. U njegovoj generaciji uhapšeno je oko 50 đaka i 3 profesora.

Čiča je prvo odveden u istražni zatvor, gde su mu rekli, da su njegovi školski drugovi priznali sve i da on treba isto da uradi. „Tada su

me u zatvoru neprekidno ispitivali 72 sata, islednici su se smenjivali, a meni nisu dali da spavam, dok nisu počele da mi se priviđaju stvari. Došlo je do trenutnog oštećenja mozga, oni su to znali i smišljeno su primenjivali te metode maltretiranja. Nakon toga su me ubacili u ćeliju u kojoj nisam mogao da se ispravim, kasnije su ubacili provokatora, a ja sam uporno tvrdio da ništa ne znam” kaže Čiča.

Nakon mesec dana provedenih u istražnom zatvoru Čiča je prebačen u zatvor u Cetinje, gde je i ‘priznao’ da je sa drugovima pričao o politici, koju je tada vodio Tito i da se nije slagao sa tom politikom. Sa Cetinja je grupno sa ostalim zatvorenicima sproveden u Kotor pa na brod put Golog otoka.

„U brod su nas ubacivali kao vreće, ko je slomio ruku, ko nogu, ko nos, šćućurili se, sedeli i čekali. Nismo znali kuda nas vode, mislili smo da će da nas potope sa brodom. Brod je plovio nekoliko sati i kada smo se približili Golom otoku, čula se neka uka i buka (uuu...), ceo otok je ječao. To je bio sistem dočeka novih zatvorenika. Pravi ceremonijal. Stari zatvorenici stajali su u stroju i dočekivali nove vičući ‘Ua bando izdajnička,

dole izdajnici naroda, dole Staljinove sluga...’ Jedan po jedan izlazili smo sa broda, gurali su nas u taj stroj gde su nas pljuvali, udarali, šutirali i nazivali pogrdnim imenima. Neki su tukli krvnički, a neki po nalogu zato što moraju, jer je to bio sastavni deo revidiranja (pravljavanja) koji moraju svi da prođu. Nisam izdržao ni pola tog stroja, pao sam u nesvest”.

UNIŠTAVALI SU LJUDE, SROZAVALI IH PSIHIČKI I MORALNO

Po dolasku na Goli otok novi zatvorenici su dobili raspored po barakama koje su skroz od kamena, kreveti su bili od dasaka na tri sprata u dva reda, svako je imao po jedno čebe. Tu je tek bilo pravo fizičko i psihičko maltretiranje, priseća se Čiča: „Svi smo smršali, glad je bila velika. Bili smo žedni, bolesni i puni vašaka, dosta njih je umrlo. Od ujutru do uveče smo radili - tucali kamen. Goli otok je sav od kamena, nema ni jedne biljke, ništa ne može da opstane. Po ceo dan na suncu i vetru, gladni i žedni gradili smo od kamena puteve, pristaništa, zgrade za policiju, bolnicu... ali to nije najgore.

Foto: Mašina

Iznikne korov od poltrona

„Goli otok bi trebao da bude pouka za nove generacije jer se, s vremena na vreme, ponavljaju iste stvari. Posle svega mislim da Tito nije kriv. Nikad diktator nije sam kriv, kriv je narod i ljudi oko njega, iznikne korov od poltrona i karijerista i toga ima i danas i uvek će biti”, kaže sedamdesetčetvorogodišnji Čiča ponosan, jer je ipak istrajavao i ostao zdrav i fizički i moralno.

Prodajem rasad limuna Prodajem velike biljke limuna tel: 063 76 57 303

Cenovnik usluga BAČKA PRESS - OKO NAS za 2025. godinu

Regionalne novine **Bačka Press**, pokrivaju teritorije opština Vrbas, Kula, Srbobran i Mali Idoš u tiražu od 4.000.

Portal www.okonas.info, svakodnevno se ažurira.

Sajt OKONAS.INFO proizvodi i pravovremeno plasira sve informativne sadržaje sa područja opštine Vrbas, vesti, objave, saopštenja i slično i ima godišnju posećenost od blizu 805.000 poseta, ili 193.000 posetilaca.

Na mesečnom nivou, sajt beleži oko 80.000 poseta.

Na Fejsbuk stranici ovaj sajt i informacije prati 1900 lica, s trendom stalnog rasta, a nedeljni doseg prelazi 20.000 klikova na objave.

Cene podrazumevaju objavljivanje po jednom broju novinskog izdanja i mesec dana na sajtu www.okonas.info. Regionalne novine objavljuju se dva puta mesečno. Ukoliko se saradnja odnosno ugovor o oglašavanju sklopi za šest meseci unapred popust je 10%, a za ugovor na godinu dana 20%.

Posebna cena za izradu reklame, koju dobijate u trajno vlasništvo je 6.000 dinara.

	Jedna boja	Pun kolor
Zakup cele strane	46.000,00	76.000,00
Zakup 1/2 strane	32.000,00	45.000,00
Zakup 1/4 strane	18.000,00	32.000,00
Zakup 1/8 strane	10.000,00	18.000,00
Zakup 1/16 strane	6.000,00	11.000,00
Markica na naslovnoj strani		18.000,00
Markica na unutrašnjoj strani	6.000,00	10.000,00
Umrlica i pomeni do 30 reči	2.000,00	
Zahvalnice i pomeni do 30 reči	2.000,00	
Mali oglaš do 30 reči	1.500,00	
Uokviren mali oglaš	2.500,00	

Dimenzije reklame:

53 x 77 mm	
108 x 77 mm	
1/4 strane	108 x 157 mm
1/2 strane	218 x 157 mm
cela strana	218 x 315 mm

Napomena; Reklame i saopštenja treba uplatiti avansno na račun Agencije za izdavanje novina i portala "Bačka Press - OKONAS.INFO".

Tekući dinarski račun broj: 325-9500600002048-17

Vojvođanska banka - OTP group

www.okonas.info

BAČKA PRESS

061 31 93 365, 062 317 441

NALEPNICE BROŠURE
PODMETAČI ZA ČAŠE KNJIGE
UPALJAČI BLOKOVŠKA ROBA
PAPIRNE KESE FASCIKLE ČESTITKE
NOVINE HEMIJSKE PLAKATI
VIZIT KARTICE PAPIRNE KOCKE
POZIVNICE FLAJERI KOVERTE
KALENDARI MEMORANDUMI
KOMERCIJALNA AMBALAŽA
KATALOZI ROKOVNICI

025 730 487

064 187 32 27

Crvenka, I. Milutinovića 75

cmykcrvenka@gmail.com

PO DOGOVORU DOSTAVA NA ADRESU

Odličan rukomet

Vrbas slavio protiv Spartaka

■ *Vrbas je bio neumoljiv protiv Spartaka i slavio rezultatom 35 : 28 u četvrtom kolu Super B lige Srbije, prenosi portal Subotica.com. Odlično su gosti otvorili utakmicu, a presudan trenutak je bila serija od šest golova u nastavku kada su posle 47 minuta Vrbašani stekli prednost od 10 golova i već tada rešili pitanje pobjednika.*

Vrbas je dobro otvorio utakmicu. U uvodnim minutima meča bili su gosti nepogrešivi u napadu i napravili seriju od 0:5. Laković je prekinuo niz za 1:5. Nisu se dali Vrbašani slomiti, sa još tri gola stigli su do vođstva od 1:8. Konsolidovali su svoje redove Subotičani, vodila se borba gol za gol, ali nisu uspjeli da anuliraju vođstvo rivala i na pauzu se otišlo uz plus četiri za Vrbas – 14:18.

Početkom drugog poluvremena, egal igra na parketu Sportske hale u Bajmoku i sve do 42. minuta. Razigrali su se gosti i serijom od šest pogodaka praktično odlučili

pobednika. Vrbas je stekao prednost od 10 golova razlike što je bilo nedostižno za Subotičane – 28:35.

Spartak – Vrbas 28:35 (14:18)

Spartak: Karavezić, Kovačević, Peić Tukuljac 2, Mašić 6, M. Jovanović 3, D. Jovanović, Spremo 7, Laković 6, Ivić 3, Vukov, Pejčin, Ivanišević, Sotirov, Šarčević, Đekić 1.

Vrbas: Bogojević, N. Bajrović, Vlahović, A. Bajrović, Bošković 9, Krivokapić 7, Milović, Vujičić, Šajin, S. Bursać 1, Nikšević, Dragnić 1, Bosančić 6, Roganović 6, Samardžić 4, I. Bursać 1.

Uspešna igra mlađih selekcija

Mali fudbaleri na ponos srbobranskog kluba

■ *Nedostatak željenih rezultata u seniorskom fudbalu lokalni klub nadoknađuje nizom uspešnih nastupa u mlađim selekcijama. Klinci iz FK "Srbobran" briljiraju na svakom terenu na koji istrče što je nedavno potvrđeno čak pet puta.*

Tokom oba dana prvog vikenda u oktobru bilo je razloga za velika slavlja, ligaški nastup imali su petlići, pa pioniri i kadeti, i svi su došli do pobjeda, a posebno raduju šampionski nastupi dečaka na turniru u Lovčencu.

Na stadionu u Šumici, 4. oktobra 2025. godine, petlići su imali meč sa vršnjacima iz FK "Subotica". Golovima Srđića, Belića i Nikolića, i sa primljena dva, Srbobranski klinci su upisali svom klubu 3 boda. Radosti nije nedostajalo ni u nedelju, takođe na Vašarištu

svoje ligaške nastupe imali su pioniri i kadeti. Prvo su igrali pioniri sa ekipom OFK "Bečež", i ponovo su loše počeli susret sa dva primljena gola. Naravno, i ovog puta su okrenuli rezultat, za šta su bili zaslužni Marjanov dva puta. Ovom pobjedom i sa nova tri boda "Srbobran" je zauzeo prvu poziciju na tabeli. Kadeti su takođe utakmicu krenuli iz minusa. FK "Vrbas" je u Šumici poveo sa 0:1, ali Marić i Ornjakov preciznim pogotcima doneli bodove i radost svojoj ekipi i

treneru Aleksandru Šijačiću.

Najveće slavlje ipak je ostavljeno za kraj. Treneri Bojan Brankov i Marko Sekulić povelili su dečake u Lovčencu, gde je u nedelju održan fudbalski turnir. Fudbalski klub "Srbobran" je sa dve ekipe, 2015. i 2017. godišta, došao do finala i na posletku do šampionskih pehara i zlatnih medalja. Kuriozitet je da su golmani obe ekipe proglašeni za najbolje u svojim uzrastima, Mihajlo Mandić i Aleksa Kovaljev.

Srbobran.danas

CFK Drago Jovović

Panonska 2, 21460 Vrbas

www.cfkvrbas.com

BAČKA PRESS

Info: 061 31 93 365, 062 317 441

